

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ
АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ**

2017 ЖЫЛҒЫ 1 НАУРЫЗДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙ БОЙЫНША

Алматы 2017 ж.

Мазмұны

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ	3
I. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ	3
1. АКТИВТЕР	3
2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ.....	4
3. МІНДЕТТЕМЕЛЕР	5
4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ	6
5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ.....	6

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банктік емес секторы 3 ипотекалық ұйыммен және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын 5 ұйымдармен (бұдан әрі - банктік емес ұйымдар) ұсынылған.

1-кесте. Банктік емес сектордың құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017г.	01.03.2017г.
Ипотекалық ұйымдардың саны, оның ішінде:	3	3
- жарғылық капиталына мемлекет 100% қатысатын ипотекалық ұйымдар	1	1
- ипотекалық ұйым	2	2
Банктік емес ұйымдардың саны, оның ішінде:	5	5
- жалғыз акционері агроөнеркәсіп кешені саласындағы ұлттық басқарушы холдинг болып табылатын ұйымдар	4	4
- почта операторы	1	1
Банктік емес ұйымдардың еншілес ұйымдарының саны	6	6

I. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. АКТИВТЕР

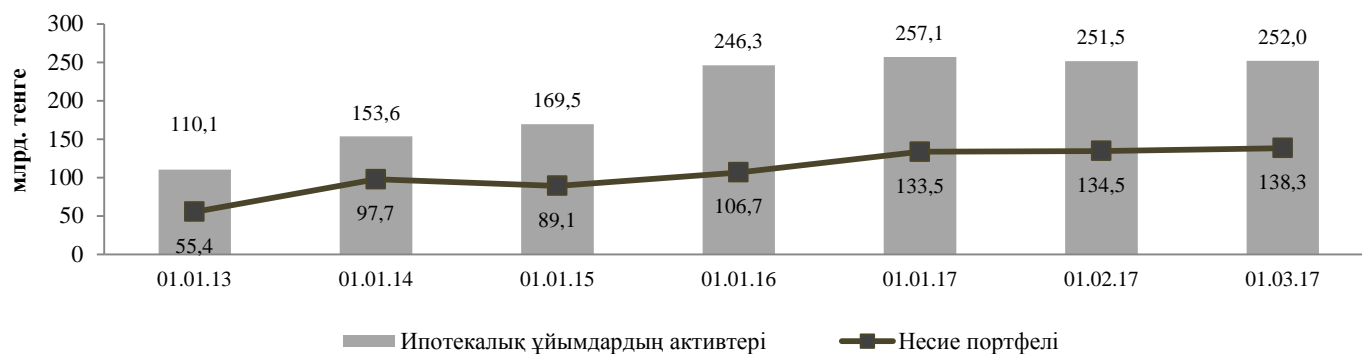
2-кесте. Қазақстан Республикасының ипотекалық ұйымдарының жиынтық активтерінің құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017		01.03.2017		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Ақша	0,5	0,2%	0,4	0,2%	-20,0%
Ағымдағы шоттар	38,4	14,9%	34,2	13,6%	-10,9%
Бағалы қағаздар	10,2	4,0%	10,0	4,0%	-2,0%
Басқа банктерге орналастырылған салымдар	0,4	0,2%	0,2	0,1%	-50,0%
Клиенттерге берілген қарыздар, оның ішінде «Кері РЕПО» операциясы	133,5	51,9%	138,3	54,9%	3,6%
Негізгі қаражат және материалдық емес активтер	14,1	5,5%	12,4	4,9%	-12,1%
Клиенттерге ХҚЕС талаптары бойынша берілген қарыздар және қаржы лизингі бойынша резервтер (провизиялар)	-4,1	-1,6%	-4,1	-1,6%	0,0%
Басқа активтер	64,1	24,9%	60,6	24,0%	-5,5%
Активтердің барлығы	257,1	100,0%	252,0	100,0%	-2,0%

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар активтерінің жиынтық мөлшері 252,0 млрд. теңге, бұл жылдың басындағы көрсеткіштен 5,1 млрд. теңгеге немесе 2,0%-ға аз.

Ипотекалық ұйымдардың активтері құрылымының маңызды үлесін клиенттердің қарызы – 54,9% (138,3 млрд.теңге), басқа активтер – 24,0% (60,6 млрд.теңге), ағымдағы шоттар – 13,6% (34,2 млрд.теңге).

1-график. ҚР ипотекалық ұйымдарының активтері мен несие портфелінің динамикасы

2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфелі 138,3 млрд. теңге болды, бұл 2017 жылдың басындағы қалыптасқан көрсеткіштен 4,8 млрд. теңгеге немесе 3,6%-ға көп.

Есепті күнге қалыптастырылған провизиялар 4,1 млрд. теңгені құрады (ипотекалық ұйымдардың несие портфеліндегі қалыптастырылған провизиялардың үлес салмағы 3,0%).

3-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несие портфелінің құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017		01.03.2017		Өзгерістер (%)
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Несие портфелі (негізгі борыш), оның ішінде:	133,5	100,0%	138,3	100,0%	3,6%
Клиенттерге берілген қысқамерзімді қарыздар	0	0,0%	0	0,0%	0,0%
Клиенттерге берілген ұзақмерзімді қарыздар	58,0	43,4%	56,0	40,5%	-3,4%
Клиенттерге қаржы лизингі	75,3	56,4%	82,1	59,4%	9,0%
Клиенттердің қарыздар бойынша мерзімі өткен берешегі	0,2	0,1%	0,2	0,1%	0,0%
Бағалы қағаздармен "кері РЕПО" операциясы	0	0,0%	0	0,0%	0,0%
Анықтама: ХҚЕС бойынша провизиялар	4,1	3,1%	4,1	3,0%	0,0%

4-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несие портфелінің сапасы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017		01.03.2017		Өзгерістер (%)
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Несие портфелі (негізгі борыш)	133,5	100,0%	138,3	100,0%	3,6%
Негізгі борышы және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі жоқ қарыздар	126,1	94,5%	128,9	93,2%	2,2%
Мерзімі өткен берешегі бар қарыздар, оның ішінде:	7,4	5,5%	9,5	6,9%	28,4%
1 - ден 30 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	4,2	3,1%	6,0	4,3%	42,9%
31 - ден 60 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	0,8	0,6%	1,1	0,8%	37,5%
61 - ден 90 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	0,2	0,1%	0,3	0,2%	50,0%
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	2,1	1,6%	2,1	1,5%	0,0%

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017		01.03.2017		Өзгерістер (%)
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар бойынша провизиялар	1,6	1,2%	1,6	1,2%	0,0%
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ХҚЕС бойынша провизиялар мен жабу коэффициенті	76,2%		76,2%		

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфеліндегі мерзімі өткен берешектің үлес салмағы 6,9%-ды құрады (немесе 9,5 млрд. теңге). Есепті күні 90 күннен астам күннен бастап негізгі борыш және сыйақы бойынша мерзімі өткен берешек 2,1 млрд. теңге немесе несие портфелінің 1,5% болды.

3. МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2017 жылдың басындағы деректермен салыстырғанда ипотекалық ұйым міндеттемелерінің жиынтықты мөлшері 5,8 млрд. теңге немесе 2,8%-ға азайды және 2017 жылғы ақпандағы жағдай бойынша 198,0 млрд. теңге болды.

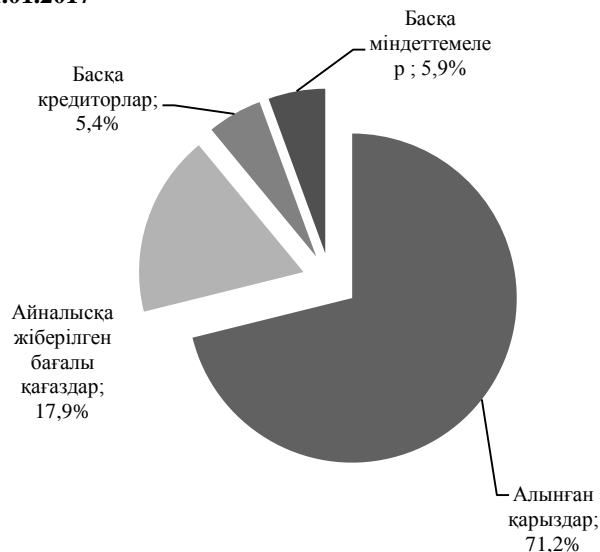
Ипотекалық ұйымдардың құрылымында міндеттемелер құрылымы алынған қарыздарды түрінде (73,2%).

5-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының жиынтықты міндеттемелерінің құрылымы

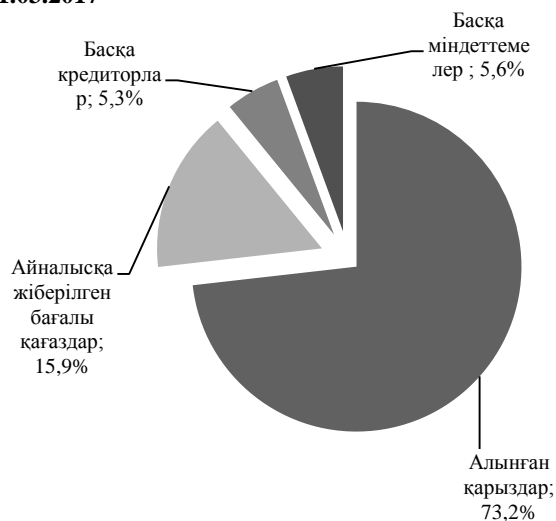
Көрсеткіштің атауы	01.01.2017		01.03.2017		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Алынған қарыздар	145,0	71,2%	144,9	73,2%	-0,1%
Айналысқа жіберілген бағалы қағаздар	36,4	17,9%	31,5	15,9%	-13,5%
Басқа кредиторлар	11,0	5,4%	10,4	5,3%	-5,5%
Басқа міндеттемелер	11,4	5,6%	11,1	5,6%	-2,6%
Барлық міндеттемелер	203,8	100,0%	198,0	100,0%	-2,8%

2-график. Ипотекалық ұйымдар міндеттемелерінің құрылымы

01.01.2017

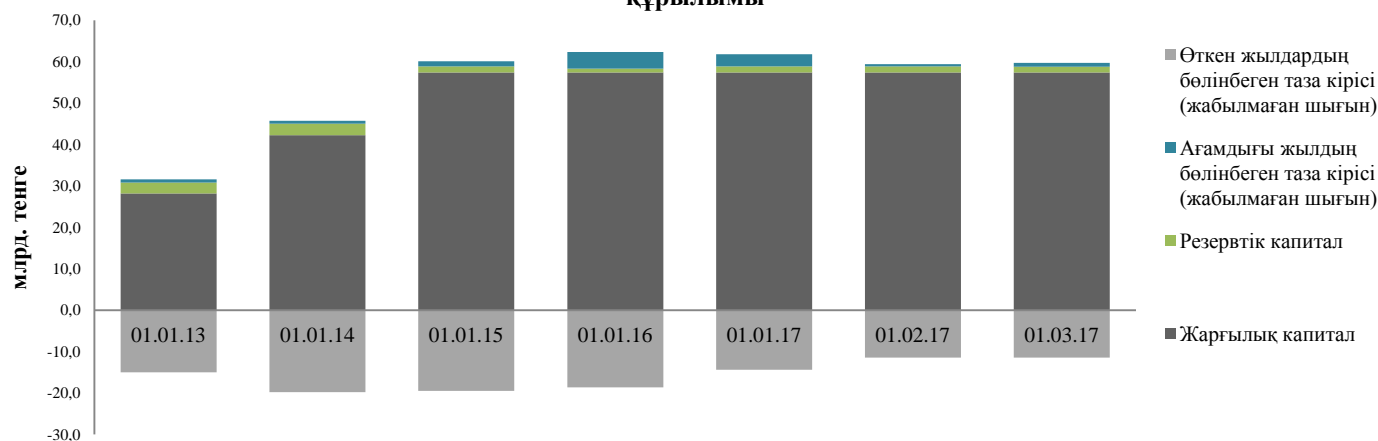
01.03.2017

4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың баланстық меншікті капиталы 54,0 млрд. теңгені құрады, ағымдағы жылдың басынан қалыптасқан көрсеткіштен 0,8 млрд.теңгеге көп.

3 - график. Ипотекалық ұйымдарының баланс бойынша меншікті капиталының құрылымы

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың реттеуші меншікті капиталының мөлшері 56,0 млрд. теңгені құрады. Ал жылдың басында осы көрсеткіш 55,2 млрд. теңгені құрады.

6-кесте. ҚР ипотекалық ұйымының меншікті капиталының жеткіліктілігі

Көрсеткіштің атауы	01.01.2017	01.03.2017
Төленген меншікті капитал (оның ішінде капитал), млрд.теңге	63,2	63,2
Есепті меншікті капитал, млрд.теңге	55,2	56,0
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_1 \geq 0,06$)	0,200	0,216
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_{1-2} \geq 0,06$)	0,261	0,285
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_{1-3} \geq 0,12$)	0,274	0,285

5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ

2017 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар 0,9 млрд.теңге мөлшерде таза пайда алды.

7-кесте. ҚР ипотекалық ұйымының кірістілігі

Көрсеткіштің атауы	млрд. теңге		
	01.03.2016	01.03.2017	Өсімі, %-бен
Сыйақы алумен байланысты кірістер	3,2	2,7	-15,6%
Сыйақы төлеуге байланысты шығындар	1,9	1,2	-36,8%
Сыйақы алумен байланысты емес кірістер	29,5	8,3	-71,9%
Сыйақы төлеуге байланысты емес шығындар	29,2	8,2	-71,9%
Операциялар бойынша (резервтерді қалпына келтіру) ықтимал шығынға резервтер	0,6	0,6	0,0%
Корпоративтік табыс салығы	0,2	0,2	0,0%
Таза кіріс (шығын)	0,8	0,9	12,5%

4-график. Ипотекалық ұйымдардың пайдасы (шығыны)